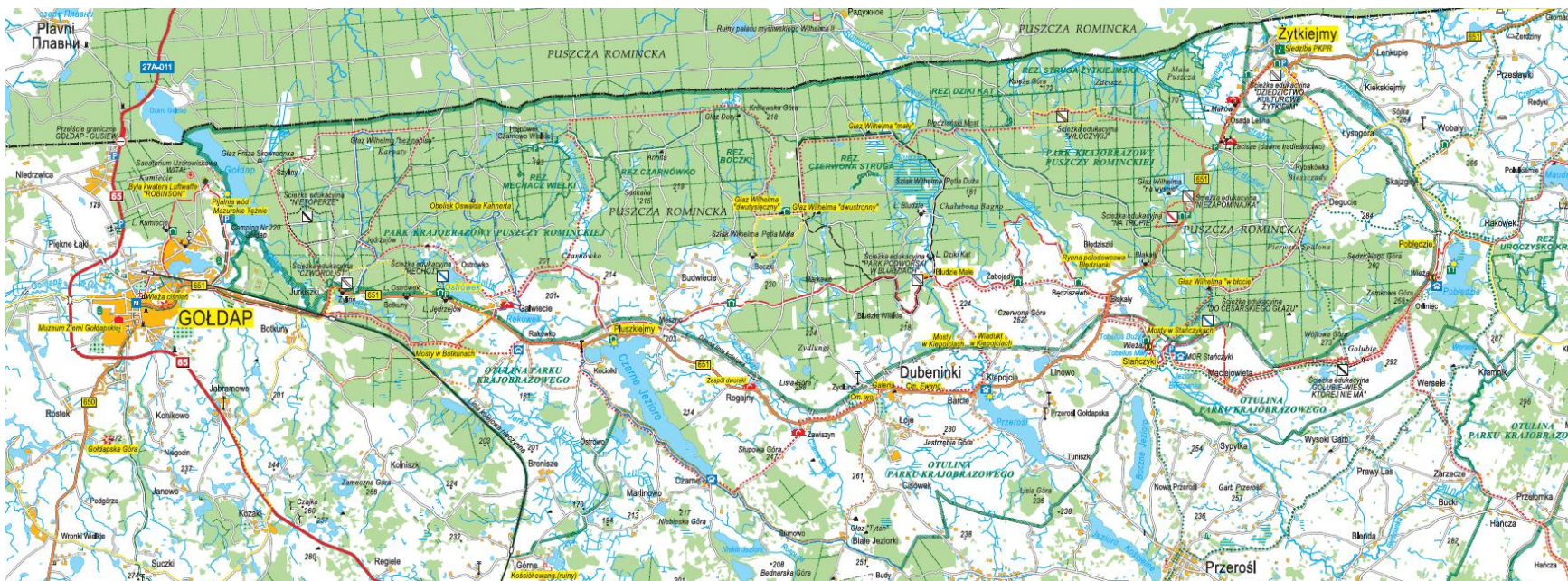

Opracowanie projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej

Niniejsza broszura informacyjna przedstawia kluczowe informacje dotyczące projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej. Dokument zawiera podstawy prawne, metody i procedury związane z opracowaniem planu, harmonogram prac, a także charakterystykę Parku i jego walorów. Prezentujemy również informacje o udziale społeczeństwa w procesie tworzenia planu oraz możliwościach zgłaszania uwag i wniosków. Dzięki informacjom zawartym w publikacji, mieszkańcy i inne zainteresowane podmioty będą miały szansę aktywnie uczestniczyć w kształtowaniu przyszłości Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej oraz przyczynić się do jego ochrony i zrównoważonego rozwoju.

Wstęp do projektu planu ochrony

Podstawy prawne

Broszura została opracowana w ramach prac wstępnych przy sporządzeniu projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej. Sporządzenie tego dokumentu zainicjował Dyrektor Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, działając zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 roku, które reguluje procedurę opracowywania projektów planów ochrony dla parków krajobrazowych (Dz. U. 2005 Nr 94 poz. 794).

Kluczowe podstawy prawne dla stworzenia planu stanowią również ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940 t.j.) oraz Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska, oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112, 1881, 1940 t.j.).

Czym jest park krajobrazowy?

Zgodnie z art. 16 ustawy o ochronie przyrody, park krajobrazowy to obszar chroniony, który posiada istotne wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a także walory krajobrazowe, utworzony w celu ich zachowania i popularyzacji w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z art. 19 ustawy, dla każdego parku krajobrazowego istnieje obowiązek sporządzenia planu ochrony, który stanowi kluczowy dokument, umożliwiający efektywną ochronę obszaru parku.

Co to jest plan ochrony?

Plan ochrony parku krajobrazowego uwzględnia zarówno aspekty ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych, jak i użytkowanie gospodarcze, w tym leśnictwo, rolnictwo oraz turystykę. Istotnym elementem planu jest również ocena dotychczasowych działań ochronnych i analiza skuteczności metod ochrony, co jest niezbędne do dostosowania planu do zmieniających się warunków oraz potrzeb ochrony przyrody.

Plan ochrony sporządza się na okres 20 lat. Obecnie obowiązujący Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej został opracowany na lata 2006-2026 i w związku ze zbliżającym się końcem jego obowiązywania istnieje konieczność sporządzenia nowego planu ochrony.

Prace nad nowym planem będą realizowane w latach 2025-2026, a ich zakończeniem będzie przygotowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, mającej na celu ustanowienie Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej na następne 20 lat.

W trakcie realizacji projektu zgromadzona zostanie kompleksowa dokumentacja, podsumowująca wiedzę na temat walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych oraz krajobrazowych Parku, warunków ich ochrony oraz identyfikacji zagrożeń. Projekt planu wymaga uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz podlega opiniowaniu przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Otwarty charakter prac

Proces sporządzania planu ochrony ma charakter otwarty, co oznacza, że mieszkańcy i zainteresowane strony będą miały możliwość zgłaszania uwag i wniosków. Wszelkie informacje na temat postępu prac będą dostępne dla wszystkich zainteresowanych.

O rozpoczęciu prac nad projektem planu ochrony Dyrektor Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej poinformował społeczeństwo poprzez publikację w prasie oraz rozesłanie informacji do ponad 35 zainteresowanych podmiotów.

Wykonawca, którym jest Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku, zapewni społeczeństwu możliwość aktywnego uczestnictwa w całym procesie powstawania projektu poprzez konsultacje społeczne prowadzone zgodnie z harmonogramem, na których będą przyjmowane i rozważane zgłoszone wnioski oraz uwagi. Wnioski i uwagi do projektu będzie też można przysyłać na dedykowanych formularzach, drogą elektroniczną lub pocztową.

Formy kontaktu oraz zgłaszania uwag i wniosków podane są na stronie 13.

Ogólna charakterystyka Parku

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej utworzony 14 stycznia 1998 r., położony jest na Pojezierzu Litewskim, w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie gołdapskim. Podstawą prawną funkcjonowania Parku jest Uchwała nr XLV/659/22 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej oraz Rozporządzenie nr 49 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 grudnia 2006 r. w sprawie Planu Ochrony dla Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej.

Park obejmuje polską część Puszczy Rominckiej oraz otwarte krajobrazy polodowcowe położone na jej przedpolach. Granicę Parku od południa i wschodu wyznacza linia dawnego torowiska kolejowego z początku XX wieku, od zachodu Jezioro Gołdap, a od północy granica państwa z Obwodem Królewieckim Federacji Rosyjskiej. Powierzchnia Parku wynosi 14 865,11 ha, a jego otuliny 7 695,69 ha. W granicach Parku znajdują się grunty administrowane przez dwie gminy: Dubeninki oraz Gołdap oraz grunty Lasów Państwowych, na których gospodaruje Nadleśnictwo Gołdap.

Rzeźba terenu Parku ukształtowana została przez ostatnie zlodowacenie bałtyckie fazy pomorskiej i jest wyjątkowo urozmaicona. Wzgórza morenowe, w większości porośnięte lasami, osiągają w Parku wysokość do 280 m n.p.m., deniwelacje sięgają natomiast ponad 140 m. Wśród wzgórz występują głębokie niecki i rynny, w których znajdują się torfowiska, jeziora i rzeki, co wpływa na duże bogactwo lokalnej flory i fauny. Największym jeziorem Parku jest jez. Gołdap (234 ha), przecinające granicę państwową. Szczególne znaczenie krajobrazowe ma dolina Błędzianki, której zbocza osiągają wysokości rzędu kilkudziesięciu metrów, a ich nachylenia sięgają 60°.

Ze względu na wyjątkowe wartości przyrodnicze, obszar Parku został włączony do Europejskiej Sieci Obszarów Natura 2000 jako ostoja siedliskowa „Puszcza Romincka”. W granicach Parku znajduje się 6 rezerwatów przyrody, a 2 w jego otulinie. Park stanowi ostoję rzadkiej flory i fauny, w tym gatunków puszczańskich i reliktyw glacialnych. Występuje tu wiele chronionych i zagrożonych gatunków roślin, m.in.: brzoza niska, malina moroszka, manna litewska, rosiczka okrągłolistna, wielosił błękitny. To również miejsce życia rzadkich i chronionych gatunków zwierząt, m.in.: wilka, rysia, mopka zachodniego, sóweczki, bociana czarnego czy kumaka nizinnego.

Zakazy obowiązujące w Parku

zgodnie z Uchwałą Nr XLV/659/22 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej:

Zakaz realizacji przedsięwzięć oddziałujących na środowisko

Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Zakaz niszczenia zadrzewień

Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Zakaz wykonywania prac ziemnych

trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

Zakaz szkodzenia dzikiej faunie

Zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;

Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych,

jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;

Zakaz pozyskiwania surowców

Zakaz pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

Zakazy obowiązujące w Parku

zgodnie z Uchwałą Nr XLV/659/22 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej:

Zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100 m od:
linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych
usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie
piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym
mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne;
z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce
wodnej lub rybackiej;

Zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych

Zakaz utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych

Zakaz wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych

Zakaz prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metod bezściółkową

Zakaz używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych

Zakaz organizowania rajdów motorowych i samochodowych

Prace nad planem ochrony parku krajobrazowego

Plan ochrony parku krajobrazowego stanowi akt prawny, ustanawiany uchwałą Sejmiku Województwa podlegający procedurze opiniowania i uzgadniania. Jest to syntetyczne zestawienie obszernej dokumentacji, która została zgromadzona na podstawie dostępnych danych, inwentaryzacji terenowych oraz analiz, mających na celu opracowanie strategii skutecznej ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych parku przed wpływem zarówno czynników zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Podstawy prawne

Opracowanie planu ochrony parku krajobrazowego opiera się na trzech aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024r. poz. 1478, 1940 t.j.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940 t.j.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego (Dz.U. 2005, Nr 94, poz. 794)

Elementy planu ochrony

Zgodnie z art. 20 ustawy o ochronie przyrody, plan ochrony parku krajobrazowego opracowuje się na okres 20 lat, z uwzględnieniem następujących elementów:

- charakterystyka oraz ocena stanu przyrody
- identyfikacja i ocena istniejących oraz potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
- charakterystyka i ocena uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych
- analiza skuteczności dotychczasowych metod ochrony
- charakterystyka i ocena stanu zagospodarowania przestrzennego
- wyniki audytu krajobrazowego

Zakres prac nad planem

Prace związane z przygotowaniem planu ochrony obejmują:

1. Ocenę stanu zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych.
2. Opracowanie koncepcji ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych.
3. Wskazanie zadań ochronnych, zawierających określenie rodzaju, zakresu i lokalizacji działań.

Zawartość planu ochrony

Plan ochrony parku krajobrazowego powinien zawierać:

1. Określenie celów ochrony przyrody oraz przyrodniczych, społecznych i gospodarczych uwarunkowań ich realizacji.
2. Identyfikację oraz metody eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń.
3. Wskazanie obszarów, w których będą realizowane działania ochronne.
4. Określenie zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu.
5. Wskazanie obszarów udostępnionych do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych.
6. Ustalenia dotyczące planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa.
7. Określenie granic stref ochrony krajobrazów.
8. Spis obiektów o znaczeniu historycznym i kulturowym.
9. Wyniki audytu krajobrazowego.

Harmonogram prac

Udział społeczeństwa w pracach nad planem

Zakres oraz zasady udziału społeczeństwa są regulowane przez Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940 t.j.).

Integralną częścią przygotowania projektu planu ochrony jest zagwarantowanie aktywnego udziału społeczeństwa.

W tym celu zaplanowano przeprowadzenie warsztatów, konsultacji oraz spotkań z grupami interesariuszy, a następnie dokonanie analizy i uwzględnienie zgłoszonych uwag i wniosków, w porozumieniu z Dyrektorem Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej.

Najważniejszym elementem konsultacji będzie cykl spotkań dyskusyjnych organizowanych w trakcie prac nad planem, na które zaproszeni zostaną przedstawiciele kluczowych grup interesu. Planuje się przeprowadzenie co najmniej trzech spotkań w formie warsztatów. Podczas wszystkich spotkań przewidziana jest możliwość składania wniosków, postulatów i propozycji do rozważenia w trakcie prac. Tematem dyskusji będą wszelkie propozycje mieszczące się we wcześniej opisanym zakresie planu ochrony, które mogą być uwzględnione w zapisach planu, biorąc pod uwagę uwarunkowania prawne i formalne.

Harmonogram konsultacji społecznych

Pierwsze spotkanie informacyjne

Odbędzie się na początku prac nad planem ochrony. Jego celem będzie wyjaśnienie celu opracowania planu, określenie, co jest nienegocjowalne, a co może być przedmiotem dyskusji, a także umożliwienie uzyskania wspólnej wiedzy na temat konkretnych interesów i planów zaproszonych uczestników. Spotkanie to pozwoli na podsumowanie dotychczasowego stanu rozpoznania obszaru oraz zidentyfikowanie braków wiedzy, a także umożliwi składanie początkowych wniosków, postulatów i propozycji do rozważenia w trakcie dalszych prac nad planem ochrony.

1

2

Drugie spotkanie po pracach terenowych

Odbędzie się po zakończeniu prac terenowych, które są przewidziane w procesie planowania. Jego celem będzie przedyskutowanie wizji optymalnego funkcjonowania parku krajobrazowego oraz ustalenie listy celów do osiągnięcia. Uczestnicy określą, jakie z tych celów są osiągalne w czasie realizacji planu ochrony, a także zidentyfikują zagrożenia dla osiągnięcia celów ochrony oraz działania, które należy podjąć w celu ich realizacji. Na tym etapie ustalony zostanie również niezbędny system monitoringu oraz wytyczne do planowania ochrony w dłuższej perspektywie czasowej.

3

Trzecie spotkanie nad koncepcją ochrony

Będzie poświęcone omówieniu i dyskusji nad opracowaną koncepcją ochrony i zarządzania parkiem krajobrazowym. Na tym etapie przedstawiony zostanie projekt uchwały ustanawiającej plan.

Na zakończenie procesu przygotowania projektu planu ochrony zorganizowane zostaną spotkania informacyjne z radami gmin, podczas których zaprezentowane zostaną kluczowe ustalenia zawarte w projekcie planu ochrony, w tym ustalenia dotyczące planów ogólnych gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wykonawca projektu planu sporządzi raport z przebiegu konsultacji społecznych, który zostanie dołączony do projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie planu ochrony parku krajobrazowego.

Informacje i kontakt

STRONA INTERNETOWA

W trakcie całego procesu tworzenia projektu planu ochrony Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej będzie prowadził na swojej stronie internetowej specjalną zakładkę poświęconą planowi ochrony:

<https://pkpr.warmia.mazury.pl/category/plan-ochrony/>

FORMULARZ UWAG

Na stronie internetowej Parku znajdzie się formularz uwag i wniosków dla uczestników konsultacji społecznych oraz materiały związane z powstawaniem projektu planu.

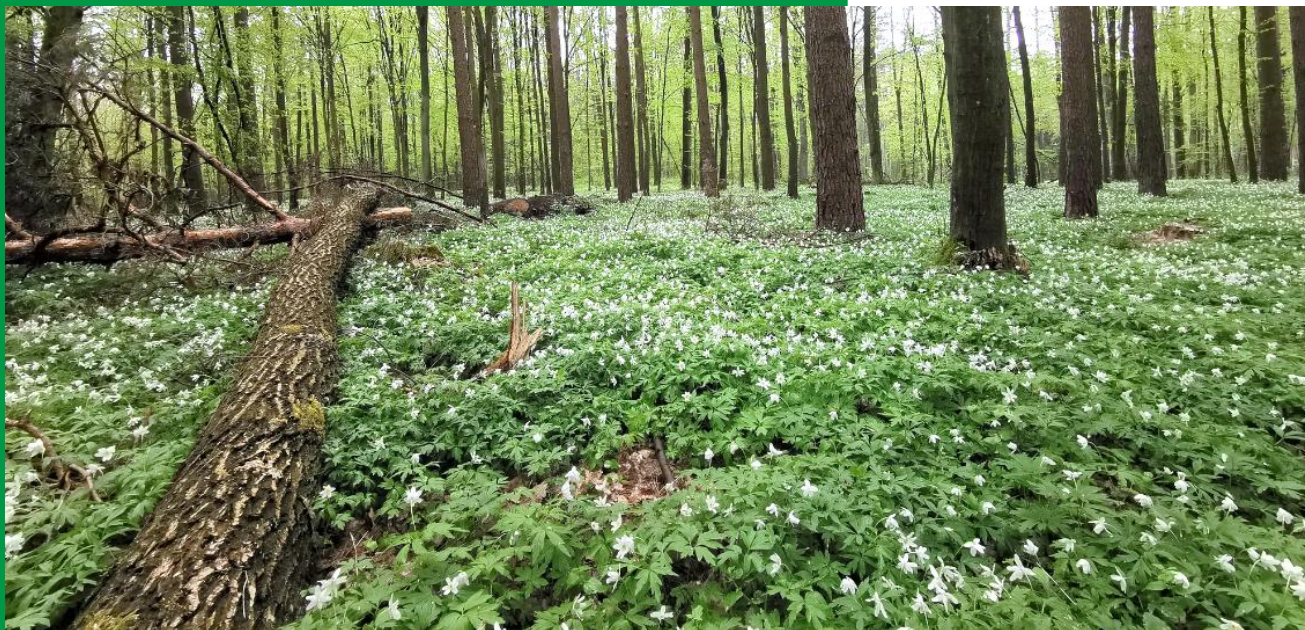
GEOANKIETA

Będzie udostępniona w formie aplikacji internetowej, która łączy tradycyjne ankiety online z interaktywnymi mapami. Umożliwi ona respondentom wskazywanie miejsc, opisywanie ich cech oraz ocenianie elementów przestrzeni na obszarze Parku.

KONTAKT

Uwagi, wnioski oraz pytania można kierować w formie pisemnej do siedziby Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej w Żytkiejmach, ul. Szkolna 1, kod pocztowy 19-504, tel. 87 615 97 27
lub w formie elektronicznej na adres: planochrony@pkpr.com.pl

Fotografie:
Mateusz Augustynowicz
Piotr Kalisz
archiwum PKPR

ŻYTKIEJMY 2025

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

